

Özet Bülten

Tarih: 04.08.2020

Sayı : 2020/114

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıdadır.

A- Konu Başlıkları;

1. **Bazı Mal ve Hizmetlerde KDV Oranları 31.12.2020 Tarihine Kadar Geçici Bir Süreyle İndirilmiştir. (2812 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı)**
2. **Kira Ödemelerinde Stopaj Oranı %'20'den %'10'a Düşürülmüştür. (2813 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31.12.2020 Tarihine Kadar)**

B- Konu Özetleri;

1. **Bazı Mal ve Hizmetlerde KDV Oranları 31.12.2020 Tarihine Kadar Geçici Bir Süreyle İndirilmiştir. (2812 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı)**

31 Temmuz 2020 tarih ve 31202 sayılı Resmi Gazete yayımlanan **Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 2812)** ile 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Karara, geçici 6 ncı madde eklenmek suretiyle bazı mal ve hizmetlere ilişkin KDV oranları geçici bir süre için (**31.12.2020 tarihine kadar**) indirilmiştir.

1.1.KDV Oranı İndirilen Mal ve Hizmetler;

İndirilen oranlar **esas itibariyle hizmetlere** ilişkindir. COVID 19 salgınından etkilenen sektörlerin hedef alındığı anlaşılmaktadır. **Mal teslimlerinde sadece süs bitkileri ile çiçek teslimleri** için indirim sağlanmıştır.

Aşağıda KDV oranı % 18'den % 8'e düşürülen mal ve hizmetlerle, % 8'den % 1'e düşürülen hizmetler iki ayrı tabloda gösterilmiştir.

1.2. KDV Oranı % 8'den % 1'e İndirilen Hizmetler;

Hizmetler	Eski Oran	Yeni Oran
Gazino, açık hava gazinosu, bar, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, birahane, kokteyl salonu ve benzeri yerler hariç olmak üzere kahvehane, kır kahvesi, çay bahçesi, çay ocağı, kıraathane, kafeterya, pastane, ayakta yemek yenilen yerler, yemeği pakette satan veya diğer şekillerde yemek hizmeti sunan yerler, lokanta, içkili lokanta, kebabçı ve benzeri yerlerde (birinci sınıf lokanta ruhsatı ya da işletme belgesine sahip olan yerler ile üç yıldız ve üzeri oteller, tatil köyleri ve benzeri tesislerin bünyesindeki lokantalar hariç) verilen yeme-içme hizmetleri (alkollü içeceklere isabet eden kısmı hariç)	% 8	% 1
Otel, motel, pansiyon, tatil köyü ve benzeri konaklama tesislerinde sunulan geceleme hizmeti (1618 sayılı Kanun hükümlerine göre Kültür ve Turizm Bakanlığında işletme belgesi almış seyahat acenteleri tarafından müşteriye aktarılan geceleme hizmet tutarı ve bu hizmete ilişkin aracılık bedellerine de konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmetlerinin ait olduğu oran uygulanır. Konaklama tesislerinde geceleme hizmetinden yararlanmayanlara verilen tüm hizmetler ile geceleme hizmetiyle beraber verilen ancak ayrıca belgelendirilen ya da geceleme hizmetine ait belgede ayrıca fiyatlandırılan hizmetler bu sıra kapsamında yer almamaktadır. Ancak geceleme hizmeti kapsamında verilmesi ve geceleme bedeline dahil edilmesi mutad olan diğer hizmetler bu sıra kapsamında yer almakla birlikte bu şekilde belirlenen geceleme bedeli içinde sunulan alkollü içeceklere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi tutarları, hizmeti sunanlar tarafından indirim konusu yapılamaz.)	% 8	% 1
Sinema, tiyatro, opera, operet, bale, müze giriş ücretleri	% 8	% 1

1.3.KDV Oranı % 18'den % 8'e İndirilen Mal ve Hizmetler;

Mal ve Hizmetler	Eski Oran	Yeni Oran
Gazino, açık hava gazinosu, bar, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, birahane, kokteyl salonu ve benzeri yerler ile birinci sınıf lokanta ruhsatı ya da işletme belgesine sahip olan yerler ile üç yıldız ve üzeri OTELLER, tatil köyleri bünyesindeki lokantalarda verilen yeme içme hizmetleri (alkollü içeceklere isabet eden kısım hariç)	% 18	% 8
İşyeri kiralama hizmeti	% 18	% 8
Kongre, konferans, seminer, konser, fuar ve lunapark giriş ücretleri	% 18	% 8
Düğün, nikah, balo ve kokteyl salonlarında verilen organizasyon hizmetleri	% 18	% 8
Berberlik ve kuaförlük hizmetleri ile güzellik salonunda verilen hizmetler	% 18	% 8
Terzilik, giyim eşyası ve ev tekstil ürünlerinin onarım ve tamirata	% 18	% 8
Ayakkabı ve deri eşyalarının onarımı ile ayakkabı boyama hizmetleri	% 18	% 8
Kuru temizleme, çamaşırhane, giyim eşyası ve diğer tekstil ürünlerini ütüleme hizmetleri	% 18	% 8
Halı ve kilim yıkama hizmetleri	% 18	% 8
Bisiklet, motosiklet ve motorlu bisikletlerin bakım ve onarımı (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Evde kullanılan elektrikli cihazların (buzdolabı, fırın, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, fırın, klima vb.) bakım ve onarımı (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Tüketici elektroniği ürünlerinin (TV, radyo, CD/DVD oynatıcıları, ev tipi video kameralar vb.) bakım ve onarımı (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Evde kullanılan ısıtma ürünlerinin (termosifon, şofben, banyo kazanı, kombi vb.) (merkezi ısıtma kazanları hariç) bakım ve onarımı (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Ev ve bahçe gereçlerinin bakım ve onarımı (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Mobilya ve ev döşemelerinin bakım ve onarımı (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Bilgisayarların, iletişim araç ve gereçlerinin, saatlerin bakım ve onarımı (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Müzik aletlerinin bakım ve onarımı	% 18	% 8

Çilingirlik ve anahtar çoğaltma hizmetleri ile hamallık hizmetleri	% 18	% 8
Motorlu kara taşıtlarının yağlanması, yıkanması, cilalanması hizmetleri ile bunlara ait koltuk ve döşemelerin bakım ve onarımı (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Hane sakinlerine verilen konut bakım, onarım, boya ve temizlik hizmetleri (malzemeler hariç)	% 18	% 8
Yolcu taşımacılığı hizmetleri	% 18	% 8
Gümrük Tarife Cetveli 6 nolu faslında yer alan süs bitkileri ve çiçekler	% 18	% 8

KDV oranı % 8 ve % 1'e indirilen yeme – içme hizmetlerinin her ikisinde de “alkollü içeceklere isabet eden kısım hariç” denildiğinden, **alkollü içeceklere isabet eden kısım üzerinden % 18 oranında KDV hesaplanmaya devam edecektir.**

1.4. KDV İndiriminin Uygulanacağı Dönem;

2812 sayılı Karar, yayımlandığı gün olan 31 Temmuz 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Buna göre, bu tarihten 31.12.2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil) indirimli oranlar uygulanacaktır.

KDV'de vergiyi doğuran olay “mal teslimi” ve “hizmet ifası” olduğundan, **31.7.2020-31.12.2020 tarihleri arasında teslim edilen mallar ve ifa edilen hizmetler için indirimli oranlarda KDV hesaplanacaktır.**

KDV Kanununun 10/b uncu maddesine göre, malın tesliminden veya hizmetin ifasından önce fatura veya benzeri belge düzenlendiği takdirde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere ve belgenin düzenlendiği ay itibarıyla KDV doğduğu için; KDV oranı indirilen malların tesliminden ve hizmetlerin ifasından önce yukarıda belirtilen tarihler arasında fatura düzenlenmesi halinde bu faturalar üzerinde indirimli oranlarda KDV gösterilecektir.

1.5. İndirimli Oran Uygulaması Nedeniyle KDV İade Hakkı;

KDV Kanununun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak vergi oranları indirilen teslim ve hizmetler dolayısıyla yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV tutarlarının, Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenen sınırı aşan kısmı, yılı içinde vergilendirme dönemleri itibarıyla mahsuben, izleyen yıl içerisinde talep edilmesi kaydıyla nakden ya da mahsuben iade edilebilmektedir.

Bu imkân kalıcı indirimlerle sınırlı olmayıp, indirimin sağlandığı Kararda aksine bir düzenleme yapılmadığı takdirde geçici indirimlerde de mümkündür.

2812 sayılı Karar'da iadeye ilişkin herhangi bir kısıtlama getirilmediğine göre KDV oranı % 8 ve % 1'e indirilen mal teslimi ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen KDV'ler için (sonraki döneme devreden KDV tutarı ile sınırlı olarak) iade talebinde bulunulabilecektir.

2. Kira Ödemelerinde Stopaj Oranı %'20'den %'10'a Düşürülmüştür. (2813 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31.12.2020 Tarihine Kadar)

Bilindiği gibi 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde yer alan vergi kesinti oranlarına ilişkin 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi uyarınca aşağıda belirtilen kişi ve kurumlara yapılan kira ödemelerinden % 20 oranında vergi kesintisi (stopaj) yapılmaktaydı.

“5. a) 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığında yapılan ödemelerden % 20,

b) Vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden % 20,

c) Yabancı devletlere, yabancı kamu idare ve kuruluşları ile uluslararası kuruluşlara ait diplomatik statüsü bulunmayan gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden % 20,”

Keza 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinde yer alan vergi kesinti oranları hakkındaki 2009/14594 Bakanlar Kurulu Kararının ekli Kararın 2 nci maddesi uyarınca **kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden** de % 20 oranında vergi kesintisi yapılmaktaydı.

31 Temmuz 2020 tarih ve 31202 sayılı Resmi Gazete yayımlanan **193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü Maddesinde Yer Alan Tevkifat Nispetlerine İlişkin 12/1/2009 Tarihli ve 2009/14592 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Karar ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci Maddesinde Yer Alan Vergi Kesinti Oranlarına İlişkin 12/1/2009 Tarihli ve 2009/14594 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2813)** ile kira ödemelerindeki % 20 olan vergi kesintisi (stopaj) oranları % 10'a düşürülmüştür.

Bu Karar, **31.12.2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil) nakden veya hesaben yapılan ödemelerde** uygulanmak üzere yayımı tarihinde (yani 31.07.2020'de) yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, 31.07.2020 – 31.12.2020 tarihleri arasında aşağıdaki kişi ve kurumlara nakden veya hesaben yapılacak kira ödemelerinde aşağıdaki oranlarda stopaj yapılacaktır.

Yasal Dayanak	Kira Ödemesi Yapılan Kişi/Kurum	Stopaj Oranı
Gelir Vergisi Kanunu Madde 94/5-c	Vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve dernekler	% 10
Gelir Vergisi Kanunu Madde 94/5-b	Yabancı devletler, yabancı kamu idare ve kuruluşları ile uluslararası kuruluşlar (diplomatik statüsü bulunmayan gayrimenkuller için ödenen)	% 10

Gelir Vergisi Kanunu Madde 94/5-a	Diğerleri (Bireylerin işyeri kira gelirleri bu fasıldan stopaja tabi tutulur)	% 10
Kurumlar Vergisi Kanunu Madde 15/b	Kooperatifler	% 10

2009/14592 ve 2009/14594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarının eki Kararlara eklenen geçici maddelere göre, 31/12/2020 tarihini izleyen günden itibaren nakden veya hesaben yapılacak ödemelerde, eski oran olan % 20 uygulanacaktır.

Dernek veya vakıflara ait taşınmazların bir iktisadi işletme oluşturacak şekilde kiralanması halinde, oluşacak iktisadi işletme kurumlar vergisi mükellefi olduğundan elde edilen kira gelirleri üzerinden vergi kesintisi yapılmamaktadır.

Dernek ve vakıflara yapılan kira ödemelerinde kesintinin yapılmasında, kendisine kira ödemesinde bulunulan derneğin “kamuya yararlı dernek” ya da vakfın “vergi muafiyeti tanınmış vakıf” olması önemli değildir. Başka bir anlatımla, mazbut vakıflar hariç, tüm dernek veya vakıflara ödenen kira bedellerinden kesintinin yapılması gerekmektedir. Bu kesinti nihai vergi niteliğindedir.

Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde sayılan kurumlar vergisi mükelleflerine (kooperatifler hariç) ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden ise vergi kesintisi yapılmamaktadır. Bu kurumların KDV’li fatura karşılığı elde ettikleri kira gelirleri kurum kazancına dâhil edilerek ilgili hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesi ile beyan edilmektedir. Diğer taraftan işyeri kiralama hizmetlerinde KDV 31 Temmuz 2020 – 31.12.2020 tarihleri arasında % 18’den % 8’e indirilmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu’nun 96 ncı maddesine göre, vergi kesintisi, ücretler dışında kalan ödemelerde gayrisafi tutarlar üzerinden yapılır. Kesilmesi gereken verginin ödemeyi yapan tarafından üstlenilmesi halinde bu vergi, bilfiil ödenen miktar ile ödemeyi yapanın yüklediği verginin toplamı üzerinden hesaplanır.

Buna göre, kira sözleşmesinde “net ödeme” konusunda anlaşılmış ve **stopaj kiracı tarafından üstlenilmişse**, net ödenen tutarlar üzerinden ödemenin yapıldığı tarihte geçerli olan stopaj oranları kullanılarak brüt tutar hesaplanacaktır. Başka bir ifade ile stopaj oranının % 20 olduğu dönemde ödenen tutarlar % 20 oranı ile % 10 olduğu dönemde ödenenler ise % 10 oranı ile brütleştirilecektir. Kira geliri elde edenlerin bu şekilde bulunan brüt tutarlarda kira geliri elde ettikleri kabul edilecektir.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)

